

Investavimo apžvalga

2008 m. gruodis Nr. 12 (30)

Lapkričio mėnesio apžvalga

Lapkričio mėnuo pasižymėjo ekonominių ir politinių naujienų gausa ir įvairove. Sulaukėme ir trečiojo ketvirčio BVP, kurie nedžiugino, ir naujų veidų politinėje arenoje, su kuriais siejama nemažai lūkesčių. Akcijų indeksai krito. Mėnesio pabaigoje investuotojai buvo nusiteikę optimistiškai, todėl indeksai pradėjo kilti. Įdomu, ar kilimas tęsis ir gruodį...

Nerimas iš akcijų rinkų nesitraukia. Nepaisant vyriausybės veiksmų stabilizuoti padėtį, iš akcijų rinkų didelis nepasitikėjimas ir atsargumas nesitraukia. Svyravimų indeksas „VIX“ lieka rekordiškai aukštas (tik mėnesio pabaigoje smuktelėjo), o prekybos kiekiai rodo, kad nemažai dalyvių sėdi ir laukia geresnių laikų grįžti į rinką. Kiekviena reikšmingesnė naujiena smarkiai sujudina akcijų indeksus ir sukelia daug nerimo ar optimizmo. Taigi padėtis tikrai subtili ir neaiški.

Ekonominė padėtis pasaulyje toliau prastėja. Daugėja prie „recesijos“ klubo prisijungusių valstybių: greta euro zonos, Italijos, Vokietijos stovi Japonija ir ne viena mažesnė valstybė. Vartotojų ir verslo pasitikėjimas krenta visame pasaulyje, o tai lemia problemas įmonėms, kurių padėtis ir taip nepavydėtina. Nuo metų pradžios bendrovių pelnai vidutiniškai nukritę kone 20 proc., o ateities prognozės nežada nieko gero. Tai tik patvirtina visame pasaulyje mažėjantis pramonės aktyvumas – išimtimi netapo net Kinija, prisijungusi prie Rusijos ir euro zonos šalių. Visa tai, žinoma, atsispindi įmonių akcijų kainose. Prasčiausiai praėjusį mėnesį atrodė finansų, žaliavų, pramoninių prekių, šiek tiek geriau – sveikatos apsaugos ir farmacijos, komunalinių paslaugų ir pirmojo būtinumo prekių sritys. Pastarųjų savičių nauja tema – infliacijos grėsmė pasaulyje keičia nerimas dėl galimos neigiamos defliacijos įtakos. Toliau mažinamos pasaulio augimo prognozės kitiems metams, o analitikai sutinka, kad, recesijai užklupus iš karto visas didžiąsias pasaulio ekonomikas, padėtis savo sudėtingumu primena JAV Didžiosios depresijos laikus.

Vyriausybės, matydamos tokią prastą situaciją, nestovi nuošalyje. Naujasis JAV prezidentas ėmėsi aktyviai tvarkyti jam atitekusį itin prastą palikimą. Paskelbti naujieji išdo sekretorius ir ekonominių patarėjų komandos vadovai, juos rinkos sutiko itin optimistiškai. Be to, pasaulio vyriausybės paskelbė kelis papildomus milžiniškus rinkų gaivinimo planus. JAV pasiryžusi skirti net 7,4 trilijono JAV dolerių, Europos ekonominio stimulo planas siekia 200 mlrd. eurų, o Kinija skiria iki 600 mlrd. JAV dolerių savo vidaus vartojimui atgaivinti, kad šalis būtų ne pigių prekių gamintoja, o galinga ekonominė valstybė su stipriais vartotojais. Šie vyriausybės veiksmai lyg ir įtikino rinkos dalyvius, kad padėtis gerės, todėl paskutinę mėnesio savaitę buvo matyti nemažas rinkų kilimas. Labai sumažėjus infliacijai, centriniai pasaulio bankai gauna daugiau laisvės, todėl tikimasi, kad ir jie prisidės prie ekonomikos stimuliuojimo.

Žaliavų rinkoje didesnių naujienų nebuvo. Kainos beveik visuose segmentuose toliau krito. Šiek tiek mažiau krito tik tauriųjų metalų kainos, nes jie visada tokiais neramiais laikais sulaukia didesnio populiarumo. Spaudimas naftos kainai kristi išlieka ir toliau, nes pasaulyje nuolat mažėja degalų suvartojimas, didėja jų atsargos, automobilių pardavimai smunka ypač drastiškai. OPEC narės nesugeba imtis ryžtingų veiksmų ir daryti didesnės įtakos situacijai.

Žvilgsnis į priekį. Atsigavimas akcijų rinkose gali būti ir trumpalaikis, todėl pulti stačia galva atgal į rinką nerekomenduojama. Drąsesnieji gali

pabandyti investuoti nedidelėmis dalimis ir tikėtis ilgalaikės grąžos. Padėtis paaiškės po 4-ojo 2008 metų ir 1-ojo 2009 metų ketvirčių bendrovių rezultatų ir to laikotarpio ekonomikos būklės. Paaiškėjus, kad padėtis negerėja, sentimentas rinkoje vėl gali staigiai pasikeisti, o indeksai dar kartą kris. Žaliavų rinkoje viskas priklauso nuo paklausos, todėl tikėtis kainų atsigavimo vertėtų tik pasirodžius pirmiesiems ekonomikos augimo ženklams didžiosiose pasaulio valstybėse.

Fondų grąža

Fondų grąža 2008 11 30	Nuo metų pradžios	1 mėn.	1 metai	3 metai*
Akcijų fondai				
Hansa Rytų Europos akcijų fondas	-77.4%	-20.3%	-76.6%	-29.3%
Hansa Rusijos akcijų fondas	-76.0%	-23.2%	-74.6%	-25.7%
Hansa Rytų Europos nekilnojamojo turto akcijų fondas	-79.5%	-25.0%	-79.9%	-
Hansa Centrinės Azijos akcijų fondas	-73.8%	-6.3%	-72.9%	-
Fondų fondai				
Hansa fondų fondas 30	-26.8%	-3.3%	-26.3%	-
Hansa fondų fondas 60	-42.7%	-6.6%	-42.0%	-
Hansa fondų fondas 100	-55.5%	-10.1%	-54.8%	-
Kiti fondai				
Hansa Rytų Europos obligacijų fondas	-6.2%	-1.1%	-5.9%	+0.2%
Hansa pinigų rinkos fondas	+4.0%	+0.4%	+4.4%	+3.4%
Pensijų fondai				
II pakopos				
Pensija 1	+0.3%	+0.5%	+0.3%	+0.7%
Pensija 2	-14.3%	-0.2%	-13.9%	-2.8%
Pensija 3	-23.5%	-2.0%	-23.0%	-5.0%
Pensija 4	-36.5%	-4.7%	-35.9%	-
III pakopos				
Pensija 1 plius	-24.9%	-3.3%	-24.5%	-5.8%
Pensija 2 plius	-39.8%	-6.6%	-39.2%	-10.2%
Pensija 3 plius	-52.8%	-10.1%	-52.2%	-14.5%
„Hansa gyvybės draudimo“ investavimo kryptys				
Vaikas 1	-27.2%	-3.3%	-26.7%	-6.5%
Vaikas 2	-43.0%	-6.7%	-42.3%	-11.2%
Vaikas 3	-55.7%	-10.1%	-55.0%	-16.2%
„Valdomos investicijos 1“	-27.2%	-3.3%	-26.7%	-
„Valdomos investicijos 2“	-43.0%	-6.7%	-42.3%	-
„Valdomos investicijos 3“	-55.7%	-10.1%	-55.0%	-
Akcijų kryptis	-55.5%	-10.1%	-54.8%	-
Europos bendrovių akcijos	-41.8%	-7.0%	-42.7%	-10.1%
JAV bendrovių akcijos	-30.1%	-5.1%	-29.9%	-12.5%
Rytų ir Centrinės Europos bendrovių akcijos	-77.6%	-20.5%	-76.7%	-29.4%
Rusijos bendrovių akcijos	-76.1%	-23.2%	-74.7%	-25.9%
Obligacijų kryptis	+7.4%	+3.6%	+7.0%	-
Europos vyriausybės vertybiniai popieriai eurais	+6.8%	+3.5%	+6.3%	+2.5%

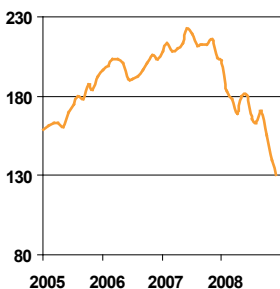
* - vidutinis metinis pajamingumas

Parengė: UAB „Hansa investicijų valdymas“

Pasaulio rinkų gairės

Pasaulio akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
-35.7%	-6.4%	-36.1%	-12.2%

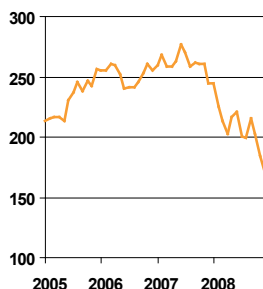

▲ Koordinuoti centrinių bankų veiksmai;
Pasaulio valstybių gerovės fondų investavimas į akcijas;

▼ Pasaulinė finansų krizė;
Geopolitinė situacija;
Brangus skolinimasis;

JAV akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
-30.5%	-7.9%	-30.5%	-12.7%

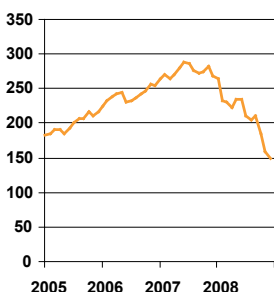

▲ Valdžios veiksmai gelbstint finansų sistemą;
Augantis eksportas;
Mažėjančios būsto palūkanos;

▼ Bendras ekonomikos sulėtėjimas ir finansų krizė;
Bloga padėtis NT sektoriuje;
Aukštas ir augantis nedarbas;
Auganti blogų paskolų dalis;
Krentantis verslo ir vartotojų pasitikėjimas;
Silpnas vartojimas;

Europos akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
-43.9%	-6.9%	-44.5%	-11.9%

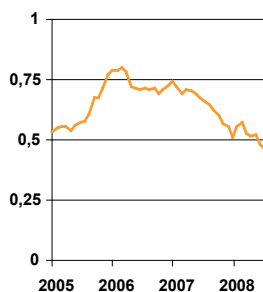

▲ Valdžios veiksmai padėčiai stabilizuoti;

▼ Finansų sistemos krizė;
Mažėjantis verslo ir vartotojų pasitikėjimas;
Pramonės lėtėjimas;
NT krizė;
Pradėjęs augti nedarbas;

Japonijos akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
-24.5%	-0.7%	-27.2%	-13.9%

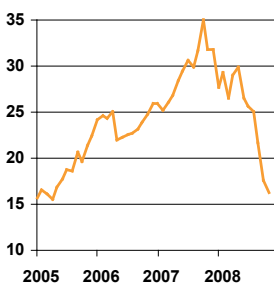

▲ Eksporto diversifikacija;
Atpigusios žaliavos;
Didelis depozitų kiekis bankuose;
Stiprūs bendrovių balansai;

▼ Sąlyginai aukšti P/E;
Krentantis verslo ir vartotojų pasitikėjimas;
Didėjantis bankrotų skaičius;
Lėtėjantis eksportas;

Besivystančių šalių akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
-49.7%	-7.8%	-49.7%	-8.9%

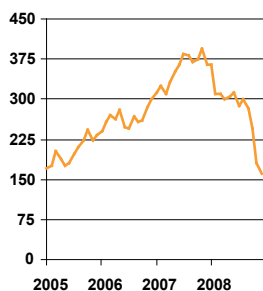

▲ Žemesni P/E nei išsivysčiusiose šalyse;
IMF pagalba;
Pigiančios žaliavos;

▼ Lėtėjantis pasaulio ekonomikos augimas;
Brangus skolinimasis;
Reitingų mažinimai;
Politinė krizė;

Rytų Europos akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
-55.6%	-10.4%	-55.6%	-11.5%

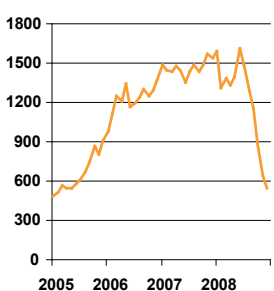

▲ Žemi P/E;
IMF parama;
Valdžios veiksmai padėčiai stabilizuoti;

▼ Priklausomybė nuo Vakarų Europos ekonomikos;
Mažėjantis vidaus vartojimas;
Finansų krizė;
Einamųjų sąskaitų deficitai;
Mažėjantis verslo ir vartotojų pasitikėjimas;
Mažinami reitingai;

Rusijos akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
-66.7%	-14.8%	-65.7%	-16.2%

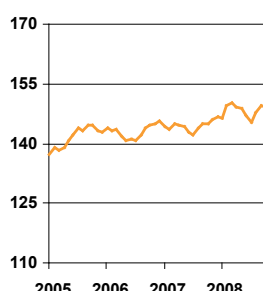

▲ Mokesčių naftos sektoriuje reforma;
Valstybinė parama finansiniam sektoriui;
Žemi P/E;

▼ Aukšta politinė rizika;
Didelė priklausomybė nuo žaliavų kainų;
Mažas bankų likvidumas;
Užsienio valiutos rezervų mažėjimas;

Europos obligacijų rinka

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
+5.8%	+3.3%	+5.4%	+2.7%

▲ Lėtėjant ekonomikai, mažėjančios palūkanos;
Krentanti infliacija;

▼ Aukšta obligacijų kaina;

* - vidutinis metinis augimas

Naudoti „Dow Jones“, „Ishares“, „JP Morgan“, RTS indeksų eurais duomenys